

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 42

Ytter Skjervollslykkja naturreservat

UTM- midtpunkt:	NQ	563400	6995300
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	65		
Registrert av/dato:	24.05.94	KEF	
Hovednaturtype:	flommarkskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RN	07.05.93	
Verneinteresse:	botanikk/landskap		

Områdebeskrivelse:

Et langstrakt, ca. 300 m bredt ørområde beliggende på Gaulas vestside. Området innehar gråor-heggeskog av til dels gode utforminger, imidlertid med innslag av en del bjørk og ung gran. På nordsiden av tangen finner man en gras- og urterik pionerskog, avgrenset av et klåvedkratt. Dette krattet er langt og smalt og består av store, velvoksne busker. En finner også en god del gråor. Feltsjiktet er gras- og urterikt og indre deler har et bunnsjikt av sand/fjærmose. Gråor-heggeskogbestandet er et av de største og minst kulturpåvirkede restbestand langs elva. Området ble vernet i.h.h.t. Kongelig resolusjon av 07.05.1993 om verneplan for flommarkskog. Formålet med vern: «Å sikre et stort og representativt flommarkskogområde».

Inngrep:

Midtre del av området er delvis dyrket opp. En finner spor etter plukkhogst, og det er hogd ut et parti som raste- og parkeringsplass for laksefiskere.

Kilder:

- Angell-Petersen, Ingerid, 1991. Flommarkskog i Sør-Trøndelag. Utkast til verneplan. Direktoratet for naturforvaltning. Rapport-1991-2. 48s.
- Dolmen, D., Sæther, B. & Aagard, K. 1975. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser. 1975, 5:1 -46.
- Fremstad, E. og K. Bevanger 1988. Flommarkvegetasjon i Trøndelag. Vurdering av verneverdier. Økoforskrapport 1988:6. Økoforsk, Trondheim.
- Klokk, T. & A. Moksnes. 1978. Oreskogen i Trøndelag. Trøndersk Natur 2: 4-11.
- Steen, O.M. 1979. Verneverdige områder i Melhus kommune, Sør-Trøndelag. Hovedfagoppgave. Universitetet i Trondheim. 131 s.
- Sæther, B., Klokk, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 44

Rattås

UTM- midtpunkt: NR 565200 7013500

Kartblad (M711): 1621-3

Land/sjøareal: 4

Registrert av/dato: 11.10.96 TR

Hovednaturtype: edelløvskog

Verneverdi:

Vernestatus/dato:

Verneinteresse: botanikk

Områdebeskrivelse:

Edelløvskog. Fuktdrag med høgstaudevegetasjon. Vanskelig tilgjengelig.
Nøkkelbiotop, 3-4 daa. Navn på området foreslås endret til Rattås.

Kilder:

Melhus kommune. 1996.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 45

Svarttjønnåsen - Redalen

UTM- midtpunkt:	NQ	567200	6995700
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	3400		
Registrert av/dato:	11.10.96	TR	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RBM	23.07.97	
Verneinteresse:	botanikk/landskap		

Områdebeskrivelse:

Barskogsområde.

Området foreslås utvidet mot Råsjøen, da området er svært viktig for viltforekomster. Navn på området foreslås endret til Resagskogen eller Rædalen naturreservat.

Området fortsetter inn i Midtre Gauldal kommune, og ble midlertidig vernet 23.07.97.

1653 46

Brungfjellet

UTM- midtpunkt: NR 577000 7009500
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal: 1300
Registrert av/dato: 24.05.94 KEF
Hovednaturtype: barskog
Verneverdi:
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk/landskap

Områdebeskrivelse:

Området ligger i en bratt li i Brungfjellets vesthelling, ca. 3 km sør for Bjørsjøen.

Vegetasjon og flora:

Den bratte lia har vesentlig småbregneskog og sig med bregnegranskog. Enkelte bregnesnøleier og noe høgstaudeskog finnes. I bregneskogen inngår arter som: bjønnkam, fugletelg og hengeving. I en mer beitepåvirket lokalitet har en mere hengeving og engkvein. I storbregnegranskogen inngår arter som skogburkne, fjellburkne og smørtelg. I høgstaudeskogen dominerer arter som: mjødurt og skogstorkenebb. I den bratte lia er det en del intermediærmyr med trådstarr, sveltstarr og duskull. Enkelte rike sig har gulstarr. Plataået nedenfor lia har vesentlig ombrotrof myr og fastmarksholmer med furuskog som domineres av røsslyng, blåbær, tyttebær og blåtopp. Øvre del av lia har en smal bord med bjørk på overgangen mot fukthei. Arter her er blåbær, tyttebær, røsslyng, fjell- krekling og molte. Innslaget av oseaniske arter er stort. Bjønnkam og kystkransmose dominerer.

Inngrep:

Skogen har spor etter plukkhogst, men disse er forholdsvis beskjedne.

Kilder:

Angell-Petersen, I. 1988. Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag. Økoforsk rapport 1988:8. 235 s.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 47

Rangåa

UTM- midtpunkt:	NR	574700	7011300
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	1000		
Registrert av/dato:	24.05.94	KEF	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk/landskap		

Områdebeskrivelse:

Området strekker seg fra ca. 500 m sør for Rangåfossen til Rangåvatnet. Vegetasjonen domineres av blåbærgranskog inneholdende bla. bjønnkam, stri kråkefot, skogsnelle og blanksigdmose. Småbregneskogen innehar bjønnkam, nikkevintergrønn og gjøksyre. Enkelte steder har denne typen en utforming som bærer preg av lågurtgranskog dominert av hengeving, samt mere krevende arter som skogstorkenebb, engsoleie og skogfiol. En del myr finnes i området. Denne består stort sett av ombrotrof og fattig og intermediær myr med duskull, trådstarr, stjernestarr og sveltestarr.

Inngrep:

En finner spredte tegn på plukkhogst i området. Like ovenfor Rangåfossen er det et par relativt nye hogstfelt tilplantet med gran. En gammel driftsveg fører fram hit. En ny driftsveg er ført fram til Rangåa litt nord for Svartdalstjønnen.

Kilder:

Angell-Petersen, I. 1988. Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag. Økoforsk rapport 1988:8. 235 s.

1653 48

Talbergåsen

UTM- midtpunkt: NR 570000 7004000
 Kartblad (M711): 1621-3
 Land/sjøareal: 10000
 Registrert av/dato: 11.10.96 TR
 Hovednaturtype: barskog
 Verneverdi:
 Vernestatus/dato:
 Verneinteresse: botanikk/kulturlandskap

Områdebeskrivelse:

Småkupert og ulendt terreng. En del små daler med frodig granskog som er lite påvirket av hogst. Stedvis rik flora. Vanlige vegetasjonstyper: kreklingblokkebærskog, blåbærgranskog, småbregnegranskog, høgstaudekog og storbregnegranskog. Kalkgranskog ned mot Lundesokna i sør. Noen hogstfelt i sør. Avgrensningen av området er uklar.

Vegetasjon:

Den småkuperte topografien gir stor variasjon i vegetasjon-/skogtyper. Toppene domineres mye av røsslyng- blokkebærfuruskog. I dalene og på enkelte av toppene er det blåbær- og småbregnegranskog. Her finnes bjønnekam, fugletelg, sauettelg, hårfrytle, småtvedblad og småmarimjelle. I bunnen av dalene og kløftene er det flere steder høgstaude/sumpskog med bla. bleikstarr, skogrørkvein, torhjelm, mjødurt og kvitbladtistel. I den bratte sørvendte lia ned mot Lundesokna er det kalkgranskog med mjølbær. De øverste myrene er for en stor fattigmyr med ombrotrofe partier. I området er det mye intermediærmyr med dominans av blåtopp og trådstarr. En del søkk med rikmyr finnes også. Her finner vi bla. breiull, slåttstarr, engmarihand, stortveblad og blåknapp. Av oseaniske arter fines bjønnekam, lyssiv, blåknapp og tyrihjel.

Inngrep:

Ned mot store Damvatnet og i de vestvendte liene her finnes det yngre skog og enkelte små plantefelt. Sør og øst for Kløftjønna er det hogd en del i senere tid. Det samme er tilfelle for det meste av den østvendte lia ned mot Bjørndalsmyra, og mot Lundadalen. Sør på Talbergåsen finnes det også noen hogstfelt, delvis tilplantet med gran. Skogsbilveg bygget øst i området 1994-95 .

Kilder:

Angell-Petersen, I. 1988. Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag. Økoforsk rapport 1988:8. 235 s.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 49

Øysanden

UTM- midtpunkt:	NR	560800	7023000
Kartblad (M711):	1521-1		
Land/sjøareal:	6		
Registrert av/dato:	25.05.94	KEF	
Hovednaturtype:	våtmark/havstrand/strandeng		
Verneverdi:	lokal		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk/kulturlandskap		

Områdebeskrivelse:

Havstrand. Hovedstrandtypen er tangvoller, med understrandtype sandstrand. Middels artsrik med 63 plantearter.

Inngrep:

Det er anlagt campingplass i nærheten, og vei ned til stranda. Lokaliteten er en av Trøndelags mest benyttede badeplasser.

Kilder:

Kristiansen, J. N. 1988. Havstrand i Trøndelag. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk Rapp. 1988, 7A:1-186
Kristiansen, J. N. 1988. Havstrand i Trøndelag. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk Rapp. 1988, 7B: 1-139

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 50

Gravværå

UTM- midtpunkt: NR 563300 7014800
Kartblad (M711): 1621-4
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 02.04.97 TR
Hovednaturtype: løsmasse/flommarkskog
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk/zoologi

Områdebeskrivelse:

Øya og skogsbestandene på sørbredden av Gaula i retning Søberg har nokså ung, tydelig flompåvirket gråorskog, for det meste med gras- og urterikt feltsjikt. Det finnes også rester av klåvedkratt, og på siltavleiringer er det oppslag av mandelpil. I øvre del ligger en dam under tidlig gjengroingsfase, dannet av grus- og sanduttak. Det er registrert en god del interessante billearter i området.

Rødlistearter av biller funnet etter 1980: *Cincindela maritima* (hensynskrevende), *Dyschirius angustatus* (hensynskrevende), *Bembidion argenteolatum* (hensynskrevende), *Bembidion litorale* (hensynskrevende) og *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende).

Inngrep:

Grustekt som deler øya nærmest i to. Sørenden benyttes som leirplass.

Kilder:

Fremstad, E. og K. Bevanger 1988. Flommarkvegetasjon i Trøndelag. Vurdering av verneverdier. Økoforskrappport 1988:6. Økoforsk, Trondheim.

Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element.

1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 51 **Kåsehagen - Flåten - Eidsmo**

UTM- midtpunkt: NR 564500 7011200
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 11.10.96 TR
Hovednaturtype: flommarkskog
Verneverdi: lokal
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk/zoologi

Områdebeskrivelse:

Området ligger på vestsiden av Gaula, like sør for Kvål bru. Det består av en lavtliggende tange med relativt storvokst gråor- heggeskog. Sølvbunke, krypsleie og storkransemose dominerer felt- og bunnsjiktet. På nordsiden av tangen finnes et mandelpilkratt, og flomløpet innenfor har flomløpssamfunn. Sørøver blir skogen yngre.

Inngrep:

Området preges av sterkt beitetrykk fra sau. Dette gjelder særlig i den nordlige delen av området, slik at skogen i stor grad har mistet karakteren av gråor- heggeskog. I deler av den har det vært mye plukkhogst. Mellom Kåsa og Eidsmo er ødeleggelsene dyptgripende. Mye av skogen er dyrka opp, eller hogd ut. Forbygninger utenfor Kåsa.
Status for området er noe usikker, og kan foreslås slettet fra EDNA-registret.

Kilder:

Fremstad, E. og K. Bevanger 1988. Flommarkvegetasjon i Trøndelag. Vurdering av verneverdier. Økoforskrapport 1988:6. Økoforsk, Trondheim.

1653 52

Megarden - Leberg

UTM- midtpunkt: NR 564300 7006200
 Kartblad (M711): 1621-3
 Land/sjøareal:
 Registrert av/dato: 11.10.96 TR
 Hovednaturtype: flommarkskog
 Verneverdi: lokal
 Vernestatus/dato:
 Verneinteresse: botanikk/zoologi

Områdebeskrivelse:

Ørene på vestsiden av Gaula mellom Megarden og Nerø berg viser den karakteristiske soneringen for flommarker i distriktet: bred, åpen rullesteinsør med klåvedkratt, gras- og urtrik pionerskog, gråor- heggeskog, samt flomløp. I deler av lokaliteten er soneringen intakt.

Inngrep:

I nord har grustekt fjernet vegetasjonen over et stort område.

Området er feil inntegnet på kartet, og har en usikker status.

Kilder:

Fremstad, E. og K. Bevanger 1988. Flommarkvegetasjon i Trøndelag. Vurdering av verneverdier. Økoforskrapport 1988:6. Økoforsk, Trondheim.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 65

Tæråsen

UTM- midtpunkt: NR 551600 7003900
Kartblad (M711): 1521-2
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 25.05.94 KEF
Hovednaturtype: våtmark/myr
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk

Områdebeskrivelse:

Området består av en større , beitepåvirket ekstremrik myr med arter som vårmarihand, engmarihand, flekkmarihand, brudespore, stortveblad, huldreblom (*Epipogium aphyllum*, hensynskrevende), gullmyrklegg, marigras, sumphaukeskjegg, fjellfrøstjerne, breiull og marisko (*Cypripedium calceolus*, hensynskrevende). Sistnevnte har to lokaliteter i Melhus, som er den ene av to kommuner (Oppdal) i Sør-Trøndelag som innehar denne planten.

Kilder:

Berg Hansen et al. (1993).

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 66

Trotland

UTM- midtpunkt:	NR	540400	7006000
Kartblad (M711):	1521-2		
Land/sjøareal:			
Registrert av/dato:	25.05.94	KEF	
Hovednaturtype:	våtmark/myr		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Lokaliteten består av en liten, ekstremrik myr som inkluderer arter som vårmarihand, engmarihand, flekkmarihand, brudespore, stortveblad, huldreblom (*Epipogium aphyllum*, hensynskrevende), gullmyrklegg, maigras, sumphaukeskjegg, fjellfrøstjerne breiull og marisko (*Cypripedium calceolus*, hensynskrevende). Lokaliteten innehar en av to kjente forekomster med marisko i kommunen. Melhus er den ene av to kommuner (Oppdal) i Sør-Trøndelag som har forekomster av marisko.

Inngrep:

Lokaliteten ligger 20-30 meter nord for fylkesveg. En hytte er lokalisert 100 m nord for lokaliteten og i sør avgrenses arealet av dyrkamark. Lokaliteten har ca. 40-50 individ av marisko og er pga. beliggenheten svært utsatt for inngrep. Lokaliteten bør ivaretas gjennom plan- og bygningslov, eventuelt ved hjelp av naturvernloven.

Kilder:

Domaas og Jacobsen. (1993)

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 147

Gimse bru

UTM- midtpunkt: NR 563600 7017800
Kartblad (M711): 1621-4
Land/sjøareal: 13
Registrert av/dato: 24.07.97 TR
Hovednaturtype: løsmasse/flommarkskog
Verneverdi: usikker
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: zoologi

Områdebeskrivelse:

Området er eneste kjente lokalitet for kortvingearten *Gyrophæna transversalis* i Norge. Nærmeste kjente lokalitet er Hamburg, Tyskland. Arten eksisterer i flommarkskogen på siltbunn ca 500 m sør for Melhus sentrum.

I tillegg er lokaliteten rik på truede elvebreddebiller.

Av rødlistede biller er påvist *Bembidion semipunctatum*, hensynskrevende, 1963-66. Dagens status er usikker.

Kilder:

NINA Oppdragsmelding 326, s. 17.

1653 157 **Dammer SØ for Udduvollbrua, vestre bredd**

UTM- midtpunkt: NR 563700 7022400
Kartblad (M711): 1621-4
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 26.02.97 TR
Hovednaturtype: våtmark/sump
Verneverdi: usikker
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: zoologi

Områdebeskrivelse:

Tre dammer som er interessante m.h.p øyenstikkere. Dammene ligger på øra sørøst for Udduvollbrua, vestre bredd av Gaula.

Arter:

Av arter er påvist *Enallagma cyathigerum*, *Coenagrion hastulatum*, armert blåvannymfe (*Coenagrion armatum*, sårbar i rødlista), røðeyevannymfe (*Erythromma najas*, direkte truet i fylkesrødlista), *Aeshna grandis*, *Somatochlora metallica*, gulvinget høstlibelle (*Sympetrum flaveolum*, sjelden i rødlista). (ref. Hans Olsvik).

Inngrep:

En av dammene er uberørt av synlige inngrep. Den andre er tildels benyttet som fylling for steinmasse og kvist, og en del gjengroing med elvesnelle (*Equisetum fluviatile*), vanlig tjønnaks (*Potamogeton natans*) og grønnauger foregår. Den tredje dammen er gjenstand for grustaking, og er tilsynelatende innskrenket i areal.

Kilder:

Dolmen og Refsaas. (1987).

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 158

Volløya

UTM- midtpunkt:	NR	563100	7022900
Kartblad (M711):	1621-4		
Land/sjøareal:	250		
Registrert av/dato:	02.04.97	TR	
Hovednaturtype:	løsmasse		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	zoologi		

Områdebeskrivelse:

For det meste grusbredder langs Gaula på strekningen mellom Udduvoll bru og Motrøa. Noen steder antydning til siltflater. Dammer i gammelt overløp med grus- og mudderstrender. Bortsett fra noen høyereliggende grusflater, blir de fleste vegetasjonsfrie strandflater oversvømt ved flo sjø. Flere billearter på rødlista er funnet her.

Rødlistearter av biller funnet etter 1980: *Dyschirius angustatus* (hensynskrevende) og *Hypnoidus consobrinus* (hensynskrevende).

Rødlistearter av biller funnet i perioden 1950-1980: *Bembidion litorale* (hensynskrevende) og *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende).

Også en rekke andre arter som foreløpig ikke står på rødlista er funnet. Mange av disse kan pga. sparsomme opplysninger av artenes utbredelse bli satt opp på rødlista.

Inngrep:

Tidligere grusgraving, mye ferdsel bl.a camping og bilkjøring.

Kilder:

Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element. 1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 159 Søndre Jaktøya

UTM- midtpunkt: NR 564300 7020000
Kartblad (M711): 1621-4
Land/sjøareal: 50
Registrert av/dato: 02.04.97 TR
Hovednaturtype: løsmasse
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: zoologi

Områdebeskrivelse:

Området ligger på oversiden av utløpet av Langbekken (leirebekk) med siltavsetninger i og langs gammelt og delvis gjengrodd overløp inn til løvskogen (gråor og mandelpil i kanten). Området er i ferd med å gro igjen i og med at elva er senket. Her er funnet en rekke interessante billearter.

Rødlistearter av biller funnet etter 1980: *Dyschirius angustatus* (hensynskrevende), *Bembidion litorale* (hensynskrevende) og *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende).

Rødlistearter av biller funnet i perioden 1950-1980: *Bembidion lapponicum* (hensynskrevende), *Bembidion argenteolum* (hensynskrevende) og *Hypnoidus consobrinus* (hensynskrevende).

Inngrep:

Tidligere graving/grusuttak.

Kilder:

Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element.
1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 160

Melhus sør

UTM- midtpunkt:	NR	563800	7017700
Kartblad (M711):		1621-4	
Land/sjøareal:		50	
Registrert av/dato:		02.04.97	TR
Hovednaturtype:		løsmasse	
Verneverdi:		regional	
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:		zoologi	

Områdebeskrivelse:

Relativt store silt- og sandflater avsatt på tunga mellom Gaula og utløpet av en bekk, flater som har vært holdt åpne for vegetasjon ved flom. På innsiden ved utløpet av en bekk, finnes et godt utviklet mandelpilkratt. Elvebreddene på denne lokaliteten har i alle åra fra 1950-tallet og fram til i dag vært regelmessig undersøkt og godt kjent for sin rike billefauna. Området har sannsynligvis vært et kjerneområde for mange av de mest spesialiserte billeartene. Selv etter uttak av masse på stedet i løpet av 1970- og 80-årene beholdt området sin varierte fauna. I løpet av de seneste åra er imidlertid elva senket og flommene har ikke lenger den samme eroderende kraft på stedet. Elvebreddene her er derfor under sterk gjengroing og de mest spesialiserte artene (bl.a. *Cicindela maritima*, *Bembidion litorale* og *Bembidion lapponica*) står i fare for å gå ut.

Rødlistearter funnet etter 1980: *Cicindela maritima* (hensynskrevende), *Dyschirius angustatus* (hensynskrevende), *Bembidium lapponicum* (hensynskrevende), *Bembidion argenteolum* (hensynskrevende), *Bembidion litorale* (hensynskrevende), *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende) og *Hypnoidus consobrinus* (hensynskrevende).

Kilder:

Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element. 1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.

1653 161 **Kregnesteigen nord**

UTM- midtpunkt: NR 563000 7013700
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 02.04.97 TR
Hovednaturtype: løsmasse
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: zoologi

Områdebeskrivelse:

Store grusører og et mindre sandparti opp mot elvesvingen. Derfra og ned mot kanten av Høgmelan med mer siltholdig sand. Her for det meste tilvokst med skog (bl.a. mandelpil), men med flere mindre åpne flater i kanten mot grusørene (dekket ved høy vannstand). Ved foten av Høgmelan også med leireblandet substrat på elvebredden. Flere spesialiserte elvebreddearter av biller som ble funnet her i august 1994 indikerer en generelt artsrik fauna. Må undersøkes nærmere.

Rødlistearter funnet etter 1980: *Cincindela maritima* (hensynskrevende) og *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende).

Også en del andre spesialiserte rødlistearter er sannsynlig forekommende.

Kilder:

Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element.
1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 191

Vollandammen

UTM- midtpunkt: NQ 562800 6997500
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 24.07.97 TR
Hovednaturtype: våtmark/sump
Verneverdi: usikker
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: zoologi

Områdebeskrivelse:

Våtmarksområde av betydning for amfibier og øyenstikkere.

Rødlistelokalitet for liten salamander, sårbar.

I tillegg er det rødlistelokalitet for øyenstikkerne armert blåvannymfe (*Coenagrion armatum*, sårbar, 1981) og gulvinget høstlibelle (*Sympetrum flaveolum*, sjelden, 1981).

Dagens status for øyenstikkerne er usikker.

Kilder:

Dolmen, D. 1983. A survey of the Norwegian newts (*Triturus*, Amphibia); their distribution and habitats. Meddelelser fra Norsk Viltforskning. 3. serie. nr.12. Direktoratet for Vilt og ferskvannsfisk, Trondheim. 72s.

Olsvik, Hans

UTM- midtpunkt:	NR	561000	7024300
Kartblad (M711):	1521-1, 1621-4		
Land/sjøareal:	125 + 480		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	våtmark/havstrand/strandeng		
Verneverdi:	nasjonal		
Vernestatus/dato:	RN	23.12.83	
Verneinteresse:	botanikk/historisk dokument/zoologi		

Områdebeskrivelse:

Grunne av sand og grus som elva har avsatt. Ligger i Gaulosen landskapsvernområde (lokalitet nr. 1653-3). Utgjøres både av fastland (Ørsand) og en sand-/grusbanke (Storøra). Strandeng-/våtmarksområde av høy botanisk verdi. En rekke sjeldne/spesielle fuglearter. Av rødlistearter av sommerfugl er påvist: *Acleris schallerinna* (sjelden) og *Gelechia hippophaella* (utilstrekkelig kjent).

Formålet med reservatet er å verne det rike fuglelivet i elveutløpet, med hekkplasser, overnattings-/overvintringsplasser, og rasteplasser for trekkfugler, samt å verne strandvegetasjonen på Storøra og fastlandet.

Det knytter seg store økonomiske interesser til grusen i området. Lite konflikter med base-/friluftinteresse. En del hyttebebyggelse. Tiltak for å begrense bilkjøring og båttrafikk må til. En skjøtselsplan er utarbeidet (1984).

Kilder:

- Baadsvik, K. 1974. Registreringer av verneverdige strandeng- vegetasjon langs Trondheimsfjorden sommeren 1973. K. norske Vitensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. ser. 1974-4:1-65.
- Bergan, P. I. 1990. Flerbruksplan for Gaula, Trondheim 1990. 31 s. + kart.
- Faunistisk rapport fra Sør-Trøndelag 1992, Trøndersk natur 1993:20 s. 52 - 96
- Flatberg, K. I. & Sæther, B. 1974. Botanisk verneverdige områder i Trondheimsregionen. K. norske Vitensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1974-8: 1-51.
- Folkestad, A.O. 1977. Registrering av ornitologisk viktige våtmarker i Norge (Rapport til Miljøverndepartementet). Stensilert rapport, ca. 500 pp.
- Haugnes, E. & Nordvik, T. 1985. Vårtrekket i Gaulosen 1985. Trøndersk Natur 12:76-79.
- Kristiansen, J. N. 1988. Havstrand i Trøndelag. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk Rapp. 1988, 7A:1-186.
- Kristiansen, J. N. 1988. Havstrand i Trøndelag. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk Rapp. 1988, 7B: 1-139.
- Lorentsen, Ø. og Heggberget, T.M. 1987. Åpning av jakt på kanadagås i Trøndelag 1986. Viltrapport fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Miljøvern avdelingen. 21 s.
- Lorentsen, S. H. & Bangjord, G. 1982. Ornitologiske registreringer i Gaulosen, Melhus og Trondheim kommuner, 1975-1981. Trøndersk Natur, Supplement 1-1982.
- Sandvik, J. 1989. Kanadagåsa i Trøndelag. Trøndersk natur 16: 92-93.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

- Størkersen, Ø. R. & Haugskott, T. 1988. Fugleobservasjoner fra Gaulosen 1982-1988. Trøndersk Natur 15:98-111.
- Størkersen, Ø. R. 1991. Fugleobservasjoner fra Gaulosenområdet 1989-1990. Trøndersk Natur 18:47-56.
- Størkersen, Ø. R. 1991. Umoralsk jakt i Gaulosen. Trøndersk Natur 18:133.
- Suul, J. 1974. Gaulosen et viktig våtmarksområde. Trøndersk Natur 2:19-23.
- Suul, J. 1975. Store verneverdige interesser i Gaulosen. TOFA Årbok 1975/76. 6s.
- Suul, J. 1975. Ornitologiske registreringer i Gaulosen, Melhus og Trondheim kommuner, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1975-8: 43.
- Suul, J. 1979. Faunistisk rapport for Sør-Trøndelag. Trøndersk Natur nr. 1: 20-28
- Sæther, B., Klokke, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.
- Tollefsrud, J. I. et al. 1991. Perler i Norsk natur - en veiviser, Aschehoug, Oslo 1991. s.354-356.
- Viltet i Melhus. 1991. Status for viltarter og viltområder i Melhus kommune. Melhus viltnemnd. Rapport + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 193

Kaldvelldalen

UTM- midtpunkt:	NR	570200	7010200
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	2400		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	løsmasse		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	geologi/landskap/typiske former		

Områdebeskrivelse:

Området består av en stor deltaavsetning med flere dødisgroper.

Inngrep:

Området er preget av tekniske inngrep som veger, bygninger, kraftledninger osv. Det er tatt ut betydelige mengder sand og grus fra lokaliteten.

Kilder:

Nord-Varhaug, Olav. 1985. Utkast til verneplan for kvartærgeologiske forekomster i Sør-Trøndelag fylke. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. 76 s.

Viltet i Melhus. 1991. Status for viltarter og viltområder i Melhus kommune. Melhus viltneemnd. Rapport + kart.

1653 194

Hofstadkjela

UTM- midtpunkt:	NR	564300	7015100
Kartblad (M711):	1621-4		
Land/sjøareal:	100		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	våtmark/sump		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RNF		
Verneinteresse:	botanikk/landskap/typiske former/zoologi		

Områdebeskrivelse:

Hofstadkjela ligger nær bebyggelsen på Søberg, like vest for E6 ca. 100 m fra Gaula, som den trolig har hatt forbindelse med. Hofstadkjela og Svampan er nokså like floristisk, mens vegetasjonen er forskjellig. Soneringene er mindre klare i Hofstadkjela, da denne trolig er grunnere. Helofyttbeltet er delvis ren elvesnellebestand, med spredte individer av andemat. Flytbladvegetasjonen består av tjønnaks og stor nøkkerose i blanding. På nord- og vestsida finnes mer artsrike samfunn med arter som vassgro, kvasstarr, kjevlestarr og stautpiggeknopp. Nøkkelbiotop. Spesielt viktig for fuglelivet, og som øyenstikkerlokalitet. Er i ferd med å gro igjen. Behov for skjøtsel. Pga planer om ny E6 er framtida usikker.

Av rødlistearter for karplanter er påvist: korsandmat (*Lemna trisulca*, hensynskrevende i nasjonal rødliste, direkte truet i fylkesrødlista, 1971), NR 64 15.

Av øyenstikkere er observert: *Coenagrion hastulatum*, armert blåvannnymfe (*C. armatum*, sårbar i rødlista), torvmoseøyenstikker (*Aeshna subarctica*, sjelden i rødlista), *A. grandis*, *Somatochlora metallica*, gulvinget høstlibelle (*Sympetrum flaveolum*, sjelden i rødlista), *S. danae*.

Inngrep:

Det meste av oreskogen er oppdyrka. En to meter høy voll av kuppelstein, jord og trerøtter fra nybrottsarbeidet skiller nå dammen fra dyrkajorda. Nærområdene til dammen har vært benyttet til avfalls plass.

Kilder:

Dolmen og Refsaas. (1987).

Dolmen, D., & Strand, L.Å. 1991. Evjer og dammer langs Glomma (Hedmark) og Gaula(Sør-Trøndelag). En zoologisk undersøkelse over status og verneverd med hovedvekt på Tjønneområdet, Tynset. (LFI-84) K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1991: 3. 23 s.

Myklebust, M. 1996. Herbariebelegg av trua karplanter ved Herbariet i Trondheim.

Sæther, B., Klock, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

Viltet i Melhus. Melhus viltneemnd, 1991. 49 s + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 195

Skollosen

UTM- midtpunkt:	NR	545800	7000200
Kartblad (M711):	1521-2		
Land/sjøareal:	1100		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	våtmark/myr		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk/landskap/zoologi		

Områdebeskrivelse:

Viktig våtmarksområde, sjelden landskapstype. Svært viktig viltområde.

Rikt fugleliv. Viktig funksjon for fugler i trekktiden.

Vinterbeite for elg. Området er kjent for sin rike fuglefauna. Sommeren 1989 ble horndykker påvist hekkende, og området er dermed den andre hekkelokaliteten i fylket.

Vadere som enkeltbekkasin, rødstilk og strandsnipe er vanlige. Toppand, stokkand, brunnakke og krikand hekker. Ellers utmerker spurvefuglfaunaen seg med bl.a. gulsanger, munk, gransanger, grå fluesnapper og sivspurv.

Myrområde av botanisk interesse, rikmyr o.a. Fiske, badested. Fuglåsmyra danner et stort ombrotroft myrkompleks som dekkes av flere elementsamlinger, men der hoveddelen kan karakteriseres som platåhøgmyr med markerte strukturer.

Botanisk har myra sjeldne og interessante arter.

Området er en av våtmarkspærlene i fylket, og har vært foreslått vernet som reservat.

P.g.a. det store mangfoldet har området stor regional verdi.

Inngrep:

Myra er ødelagt av grøfting.

Kilder:

Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. norske Vidensk. Selsk. Rapp. Bot. Ser. 1983-4: 1-138.

Viltet i Melhus. 1991. Status for viltarter og viltområder i Melhus kommune. Melhus viltnemnd. Rapport + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 196

Svampan

UTM- midtpunkt:	NR	563300	7015800
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	100		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	våtmark/sump		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RNF		
Verneinteresse:	botanikk/landskap/zoologi		

Områdebeskrivelse:

Frodige dammer av stor biologisk/botanisk verdi. En av de tre viktigste øyenstikkerlokalitetene i Gauldalen. Svampan er trolig en del av et gammelt avsnørt elveleie. Lokaliteten er dels omgitt av storvokst oreskog, dels av dyrkamark. Svampan er et av de frodigste og mest artsrike sumpområdene i Gauldalen. Hele dammen er vegetasjonsdekt. Helofyttbeltet domineres av elvesnelle, men også skogsivaks, sjøsivaks, sumpsivaks, flaskestarr, kjevlestarr, sennegrass, hesterumpe og gulldusk danner mindre bestand.

Nøkkelbiotop for fuglelivet i kommunen.

Arter:

Av rødlistearter for karplanter er påvist: korsandmat (*Lemna trisulca*, hensynskrevende i nasjonal rødliste, direkte truet i fylkesrødlista, 1979), NR 63 15.

Av øyenstikkerarter i dammene er påvist: Vanlig metallvannymfe (*Lestes sponsa*, sjelden i fylkesrødlista), *Coenagrion hastulatum*, armert blåvannymfe (*Coenagrion armatum*, sårbar i rødlista), rødøyevannymfe (*Erythromma najas*, direkte truet i fylkesrødlista), *Aeshna juncea*, *A. grandis*.

Inngrep:

Preget av drenering og gjengroing. Skal området bevares er det behov for skjøtsel.

Kilder:

Dolmen og Refsaas. (1987).

Dolmen, D., Sæther, B. & Aagaard, K. 1975. Ferskvannsbiologiske undersøkelser av tjønner og evjer langs elvene i Gauldalen og Orkdalen, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1975: 5. 46 s.

Dolmen, D., & Strand, L.Å. 1991. Evjer og dammer langs Glomma (Hedmark) og Gaula (Sør-Trøndelag). En zoologisk undersøkelse over status og verneverd med hovedvekt på Tjønnumrådet, Tynset. (LFI-84) K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1991: 3. 23 s.

Myklebust, M. 1996. Herbariebelegg av trua karplanter ved Herbariet i Trondheim.

Steen, O.M. 1979. Verneverdige områder i Melhus kommune, Sør-Trøndelag.

Hovedf. oppg. Universitetet i Trondheim. 131 s.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

Sæther, B., Klock, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

Viltet i Melhus. Melhus viltnemnd, 1991. 49 s + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 197

Håggåberga

UTM- midtpunkt:	NQ	564600	6994600
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:			
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	edelløvskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Bratt sørvest-vendt bergside med rik og varmekjær vegetasjon, mangfoldig og spesiell lavflora med bla. elfenbenslav (ukjent status i dag, rødlistet), grynrosettlav og rimrosettlav (rødlistet) som alle er sjeldne i Trøndelag og har her sitt eneste kjente voksested i Gaulas nedbørfelt. Karplantefloraen på hyller og ved bergrota er også interessant. Her finnes bl.a. vill-lauk, dovrerublom, maurarve og tårnurt. Håggåberga har Gauldalens kanskje mest massive forekomst av bergfrue.

Helårsområde for rådyr.

Kilder:

Sæther, B., Klock, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

Viltet i Melhus. 1991. Status for viltarter og viltområder i Melhus kommune. Melhus viltneemnd. Rapport + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 198

Lundadalen

UTM- midtpunkt:	NR	567800	7001800
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	1500		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	edelløvskog		
Verneverdi:	lokal		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk/zoologi		

Områdebeskrivelse:

Sør- og sørvestvendt li langs Sokna. Spesiell flora. Høyereliggende edelløvskog, almeskog med flere interessante arter. Vegetasjonen består for det meste av grandominert blandingsskog med arter som bjørk, osp, rogn, gråor, selje og furu. Feltsjiktet er artsrikt og inneholder bla. hengeaks, fingerstarr, liljekonvall, raudflangre og fugletelg. Typen kan karakteriseres som lågurtgranskog med arter fra kalkfuruskog. I vest går typen over i en ren almeli med feltsjikt bestående av bla. junkerbregne, maurarve, myske, stankstorknebb. De nederste 5 km av dalen har meget rik spurvefuglfauna i den varmekjære lauvskogen. Helårsområde for rådyr.

Inngrep:

Hogst i vestre del av området. Områdets grense bør endres, og gården Breilia bør tas ut av området.

Kilder:

Holten, J. 1978. Verneverdige edelløvsoger i Trøndelag. Det K. norske Vitensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1978-4.

Steen, O.M. 1979. Verneverdige områder i Melhus kommune, Sør-Trøndelag.

Hovedf. oppg. Universitetet i Trondheim. 131 s.

Sæther, B., Klokke, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

Viltet i Melhus. 1991. Status for viltarter og viltområder i Melhus kommune. Melhus viltneemnd. Rapport + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 199 **Gammelelva naturreservat**

UTM- midtpunkt: NR 565900 7010500
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal: 255
Registrert av/dato: 13.10.97 TR
Hovednaturtype: våtmark/flommarkskog
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato: RN 07.05.93
Verneinteresse: botanikk/landskap/zoologi

Områdebeskrivelse:

Frodig dam (gammel elveslynge) som kalles Fornesevja. Meget frodig, til dels sumpmark med en del løvskog omkring. Den største (og en av de yngste) pølsesjøene i Gauldalen. En rekke interessante vannplanter finnes her, mandelpil- forekomst, som er den største i landsdelen. En rekke ender og småfuglarter har tilhold, bl.a. en sjeldne sivsangeren. Lokalt regnes som den mest verneverdige flommarkskog-lokaliteten i fylket i dag. En av de tre viktigste øyenstikkerlokalitetene i Gauldalen. Området i og ved reservatet er også interessant m.h.p. biller.

Vegetasjon:

Pølsesjøen ble dannet i 1902. Største dyp er ca. 4m. I åpent vann finnes flyteblad- og langskudd-sjøeng av tjønnaksarter. Grunnere partier er mer eller mindre gjenvokst med elvesnellesump med kvasstarr, flaskestarr og sennegrass. I sumpene finnes også vassgro og skogsivaks. Langs størsteparten av pølsesjøen danner mandelpil kratt med elvesnelle og starrarter i feltsjiktet. Gråor danner også slike kratt. På siltmasser ved munningen i nord finnes velutviklede gras- og mandelpilkratt. Det meterhøye feltsjiktet domineres av store gras som strandrør og hundekveke. Her finner man også sverdlilje og gulfrøstjerne. På bedre drenert grunn dominerer gråor-heggeskogen, varierende etter fuktighetsforhold og kulturpåvirkning. Korsved er vanlig. Mange steder finnes slyngsøtvier og åkersvinerot. Øst for E6 finnes noe rik sumpskog, bl.a. med langstarr.

Artsmangfold:

Av øyenstikkere er observert: *Coenagrion hastulatum*, armert blåvannymfe (*C. armatum*, sårbar i rødlista), rødøye vannymfe (*Erythromma najas*, direkte truet i fylkesrødlista), *Aeshna grandis*.

Rødlistearter av biller funnet etter 1980: *Bembidion semipunctatum* (hensynskrevende).

Inngrep:

E6 krysser pølsesjøen 2 ganger og er anlagt på fylling som sannsynligvis fører til at vanngjennomstrømningen blir noe liten. Området på østsiden er beitepåvirket. I nærheten av Fornesøran er det gravd ut en liten grøft ned til sumpkanten. Grustekt og hogstflater. Lokalt ble vernet i.h.h.t. kongelig resolusjon av 07.05.1993 om verneplan for flommarkskog under navnet Gammelelva naturreservat.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

Sammen med plante- og dyrelivet representerer området et spesielt naturdokument som det er verdt å ta vare på.

Kilder:

- Andersen, J & Hanssen, O. 1994. Invertebratfaunaen på elvebredder - et oversett element. 1. Biller (Coleoptera) ved Gaula i Sør-Trøndelag. - NINA Oppdragsmelding 326: 1-23.
- Angell-Petersen, Ingerid, 1991. Flommarkskog i Sør-Trøndelag. Utkast til verneplan. Direktoratet for naturforvaltning Rapport-1991-2. 48s.
- Dolmen, D. & Refsaas, F. 1987. Verneverdige øyestikkerlokaliteter i Trøndelag. Direktoratet for naturforvaltning. Rapport-1987-4.
- Dolmen, D., Sæther, B. & Aagard, K. 1975. Ferskvannsundersøkelser av tjønner og evjer langs elvene i Gauldalen og Orkdal, Sør-Trøndelag. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Zool. Ser. 1975, 5:1 -46.
- Fremstad, E. og K. Bevanger 1988. Flommarkvegetasjon i Trøndelag. Vurdering av verneverdier. Økoforskrapport 1988:6. Økoforsk, Trondheim.
- Klokk, T. & A. Moksnes. 1978. Oreskogen i Trøndelag. Trøndersk Natur 2: 4-11.
- Steen, O.M. 1979. Verneverdige områder i Melhus kommune, Sør-Trøndelag. Hovedf.oppg. Universitetet i Trondheim. 131 s.
- Stølen, A. (1989).
- Sæther, Bjørn. 1990. Fornesevja/Gammelelva. Midtnorsk natur (MINA) nr. 3-90. Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 200 **Krogstaddammene**

UTM- midtpunkt: NQ 562800 6995500
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal:
Registrert av/dato: 13.10.97 TR
Hovednaturtype: våtmark/sump
Verneverdi: regional
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk/zoologi

Områdebeskrivelse:

Lokaliteten består av to dammer forbundet med en ca. 150 m lang bekk. Elvesnelle, gulldusk og bukkeblad dominerer langs land, kantnøkkerose og tjønnaks de dypere partier. Av andre arter kan nevnes sennegras, småtjønnaks og stautpiggknopp. Algefloraen i den største dammen er undersøkt av Thomasson (1979), som fant 323 algetaksa. Nøkkelbiotop. Viktig område for fuglelivet.

Kilder:

Steen, O.M. 1979. Verneverdige områder i Melhus kommune, Sør-Trøndelag. Hovedf.oppg. Universitetet i Trondheim. 131 s.
Sæther, B., Klokke, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.
Viltet i Melhus. Melhus viltneemnd, 1991. 49 s + kart.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 201 **Gauasumpen**

UTM- midtpunkt: NQ 562300 6999500
Kartblad (M711): 1621-3
Land/sjøareal: 150
Registrert av/dato: 13.10.97 TR
Hovednaturtype: våtmark/sump
Verneverdi: lokal
Vernestatus/dato:
Verneinteresse: botanikk/zoologi

Områdebeskrivelse:

Sumpen ligger i et deltaområde som for en stor del har blitt fylt opp i løpet av de siste 100 år. Det meste av arealet er oreskog, store partier er mandelpilkratt. I det åpne vatnet går et tett belte av elvesnelle over i en sone med vassgro. I dypere partier dominerer tjønnaks. Av andre arter kan nevnes sverdlilje, andemat, engminneblom, stor nøkkerose, småtjønnaks og nøkketjønnaks. Lokaliteten er en god fugle- og øyenstikkerbiotop, kanskje særlig gjelder dette stokkand.

Av øyenstikkerarter er påvist: Rødøyevannymfe (*Erythromma najas*, direkte truet i fylkesrødlista), armert blåvannymfe (*Coenagrion armatum*, sårbar) og gulvinget høstlibelle (*Sympetrum flaveolum*, sjelden).

Inngrep:

Det ble høsten/vinteren 1988 fylt ut masse her fra et leirras. Ikke oversikt over hvorvidt dette har påvirket verneverdien i området. Dammen/tjernet har også tidligere vært preget av sterk forsøpling og gjengroing langs breddene av klåved og mandelpilkratt. Andemat truer med å lukke vannspeilet. Noe oppdyrking og utfylling.

Området bør utvides, da området er et svært viktig viltområde.

Kilder:

Dolmen og Refsaas. (1987).

Stølen, A. (1989).

Dolmen, D., & Strand, L.Å. 1991. Evjer og dammer langs Glomma (Hedmark) og Gaula(Sør-Trøndelag). K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1991: 3. 23 s.
Sæther, B., Klock, T. og Taagvold, H. 1980. Flora og vegetasjon i Gaulas nedbørsfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. Botaniske undersøkelser i 10-års verna vassdrag. Delrapport 2. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Bot. Ser. 1980: 7. 1 - 184.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

1653 202

Kregneskjølen

UTM- midtpunkt:	NR	559000	7010500
Kartblad (M711):	1521-2		
Land/sjøareal:	4000		
Registrert av/dato:	13.10.97	TR	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	lokal		
Vernestatus/dato:			
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Området ligger øst for nordenden av Ånøya. Terrenget er bratt og småkupert, med bratte lier ned mot vatnet. Berggrunnen består av grønnstein og grønnskifer. Den vanligste vegetasjonstypen er blåbærgranskog med bjønnkam og fugletelg. Småbregnegranskog er det og en del av. På toppen av åsene dominerer røsslyng-blokkebærfuruskog. De bratte liene er påvirket av sigevann, og her finnes storbregnegranskog, høgstaudegranskog og rik sumpgranskog. Det er mye rikmyr i området, med dvergjamne, sveltull og jåblom. En del intermediærmyr finnes også.

Inngrep:

Sør for skytebanen finnes en del skog som er tydelig påvirket av plukkhogst. Rundt skytebanen er det store hogstfelt, og i lia ned mot Ånøya er det flere små og litt større hogstfelt tilplantet med gran, her finnes også noe rik sumpgranskog som er grøftet.

Avgrensningen av området mot sørøst uklar.

Kilder:

Angell-Petersen, I. 1988. Inventering av verneverdig barskog i Sør-Trøndelag. Økoforsk rapport 1988:8. 235 s.

Se også område 245

1653 243 **Kvasshylla naturreservat**

UTM- midtpunkt:	NQ	563800	6993600
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	1040	(inkl. Midtre Gauldal)	
Registrert av/dato:	15.10.98	TR	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RBF		
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Området ligger like nord for Støren, på grensa mellom kommunene Midtre Gauldal og Melhus. Det består hovedsakelig av bratte nord- og østvendte dalsider ned mot Gaula. Området har mye næringsrike og kalkrike bergarter som grønnstein. Kvasshylla er et isranddelta og består av grusmasser. I nedre del mot nord er det noe marine avsetninger. Marin grense ligger på ca. 180 moh.

Småbregnegranskog og høgstaudegranskog er de vanligste vegetasjonstypene. En del blåbærgranskog og litt storbregnegranskog forekommer også. Av andre naturtyper finnes små partier med rikmyr, åpen sumpmark og åpne bergskrenter.

Skogstruktur og påvirkning:

I lisidene er grana det dominerende treslag, men på marine avsetninger ned mot dalbunnen dominerer lokalt gråor. I skogen er det også innslag av andre lauvtrær, som bjørk, osp, rogn og selje. Furu forekommer bare sparsomt på høyereliggende koller.

Påvirkningsgraden varierer en god del. Mens skogen nærmest gardsbrukene har vært sterkt påvirket, og delvis er i gjengroingsfaser etter tidligere åpen kulturmark, har lokale, tungt tilgjengelige partier i øvre deler av lisidene trolig vært uten hogst av betydning i lang tid.

Urskog finnes nok ikke, men lokale partier er i sammenbruddsfase og viser en urskogspreget struktur med grove trær og en del dødt trevirke i ulike nedbrytingsfaser. Det meste av skogen er i en aldersfase med lite dødt trevirke og da av ganske ferske nedbrytingsfaser. Den gode boniteten gjør at deler av granskogen er relativt kompakt og virkesrik.

Det har vært mindre hogstflater i kantene til området flere steder. Et myrsig har vært grøftet tidligere. For øvrig finnes gamle hesteveger og stier i området.

Verneinteresser:

Til å ha så stort innslag av gammel, høgproduktiv barskog, er dette området relativt stort. Arronderingen er noe variabel. Påvirkningsgraden varierer en god del, men det finnes partier med relativt lite påvirket skog. En del signalarter og enkelte rødlistearter knyttet til gammel barskog forekommer.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

En vesentlig del av området ligger under marin grense og deler av skogen ligger på marine avsetninger og på avsatte løsmasser etter istiden.

Verneformål:

«Å bevare og sikre et relativt rikt, lavereliggende skogområde med alle dets arter og økologiske prosesser».

Andre interesser:

Skogbruk, veduttak, lokale brønner (private vannverk) for flere gårder, dyrkingsinteresser på Kvasshylla-flata. Grusuttak i Kvasshylla.

Storparten av området er bratt og ulendt og vinsj/kabelkran-terreng. Lønnsomheten vurderes som relativt dårlig for området samlet sett, men mindre deler er relativt lett drivbare. Vansker for tilgrensende areal oppgis for 108 da på to eiendommer.

Merknader:

På grunn av dyrkingsinteresser er vesentlige deler av Kvasshylla-flata tatt ut, noe som har redusert variasjonsbredden i lokaliteten og dermed redusert verneverdien noe.

Kilder:

Områdebeskrivelser for verneplan barskog i Sør-Trøndelag. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Notat.

UTM- midtpunkt:	NQ	566300	6994700
Kartblad (M711):	1621-3		
Land/sjøareal:	1425 (inkl. Midtre Gauldal)		
Registrert av/dato:	21.09.98	TR	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	nasjonal		
Vernestatus/dato:	RBF		
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Området ligger øst for Gaula, ca. 3 km nordøst for Støren. Området ligger langs elva Ræa, som er ei sideelv til Gaula. I nedre del har østsida av elva ei bratt li, som strekker seg fra ca. 200 moh. til opp mot 400 moh. Vestsida er betydelig slakkere og er i stor grad påvirket av hogst, slik at her er bare en smalere sone ned mot elva tatt med. I indre halvdel av området flater dalen mer ut. I nordøst rinner elva gjennom et nokså flatt myr/fuktskog-område.

Området ligger over marin grense, med tyngden i høydelaget 300-400 moh. Den vestre delen består av grønnstein og grønnskifer, den østre del av grå til svart fyllitt.

I nedre del (søndre del) av den bratte østvendte lia er det et stort innslag av lauv i skogen, stedvis med lauv som dominerende treslag. De vanligste arter av lauvtrær er gråor og bjørk, men både osp, rogn og selje finnes ganske vanlig. Noen ospeholt finnes. Storbregneskog er her vanlig, også med overgang mot høgstaude- og lågurt-typen.

I dalen forøvrig dominerer småbregnegranskog. I nedre del av dalsidene der sivevannspåvirkningen er stor, er det også endel rik sumpgranskog. På nordsiden av Ræa i øvre del av den markerte dalen, er det noe kalkgranskog.

Østover i området og mot høyden blir skogen fattigere. I lisidene er blåbærgranskog her vanlig. Over ca. 400 moh. blir det mest røsslyng-blokkébærfuruskog og fattigmyr. Der Rædalen flater ut i østlige del er det endel rikmyr.

Av oseaniske arter finnes smørtelg, bjønnkam, lyssiv, skrubbær, myske og kystkransmose. Tyrihjelms og knerots er mer østlige arter. Av mer varmekjære arter finnes vårerteknapp, skogvikke, krattfiol og maurarve.

Skogstruktur og påvirkning/inngrep:

I de bratte dalene er det granskog på høy eller middels bonitet, med innblanding av løvtrær og nesten uten furu. Trærne er stort sett under 100 år og det er mye stubber, særlig i nedre del av området. I forhold til boniteten er skogen forholdsvis glissen. Tidligere har det stått flere sager ved Ræa og det finnes mange gamle og tildels gjengrodde driftsveger i området. Skogen i nedre del befinner seg i hovedsak i eldre optimalfase eller aldersfase.

Skogen er generelt eldre i den høyereliggende del av området.

Stedvis finnes et betydelig innslag av døde stående trær og læger av både lauv og gran i ulike nedbrytingsstadier. Særlig i lia på vestsida av Ræa var innslaget av død ved, vesentlig av lauvtrær, stort.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

I senere tid er det bygd veg inn i nedre del av området og en del av det området som ble registrert i 1986 er avvirket. Vinteren 1997 ble det foretatt en hogst innenfor det nå foreslåtte verneområdet på begge sider av Ræa i noe av den rikeste skogen i området, noe som har redusert områdets kvaliteter litt. Det er også hogd endel på nedre side (vestsida) langs vegen, slik at den delen av området som ligger på østsida av Ræa i Midtre Gauldal kommune er betydelig påvirket av hogster.

Verneinteresser:

Området har en fin gradient fra frodig granskog med stedvis et betydelig lauvinnslag i lavereliggende deler til fattig furuskog opp mot fjellet. De fleste vegetasjons- og barskogstypene i regionen er representert. Halvparten skogen er på høy og middels bonitet. Det meste av skogen er imidlertid påvirket av plukkhogst og noe flatehogst, men i høyereliggende del er påvirkningsgraden mindre. Rædalen må vurderes som et godt typeområde for skogstrøkene i sentrale deler av Trøndelag.

Verneformål:

«Å bevare og sikre et skogområde med alle dets arter og økologiske prosesser, med et stort innslag av rik barskog og hvor de fleste vegetasjons- og barskogstypene i regionen er representert».

Andre interesser:

Skogbruk. Området er i senere tid tilrettelagt for drift ved utbygging av vegnettet. Ved supplering med traktorveier kan alle deler av området nås for drift.

Kilder:

Områdebeskrivelser for verneplan barskog i Sør-Trøndelag. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Notat.

UTM- midtpunkt:	NR	559300	7011600
Kartblad (M711):	1521-2		
Land/sjøareal:	1797		
Registrert av/dato:	15.10.98	TR	
Hovednaturtype:	barskog		
Verneverdi:	regional		
Vernestatus/dato:	RBF		
Verneinteresse:	botanikk		

Områdebeskrivelse:

Området ligger øst for nordenden av Ånøya. Terrenget er bratt og småkupert, med bratte lier ned mot Ånøya. Berggrunnen består av grønnstein og amfibolitt. Den vanligste vegetasjonstypen er blåbærgranskog. Endel småbregnegranskog finnes. På toppene av åsene dominerer røsslyngblokkebærfuruskog, men her finnes også noe blåbærgranskog og røsslyngblokkebærskog med gran.

De bratte liene er ofte påvirket av sivevann og her finnes storbregnegranskog, høgstaudeggranskog, lågurtskog og sumpgranskog. Særlig langs Ånøya er slike vegetasjonstyper vanlige.

Det er mye rikmyr i området. Endel intermediærmyr finnes også. På toppen av åsene er det fattigmyr. Flere oseaniske arter vokser i området samt knerot som er en østlig art.

Skogstruktur og påvirkning/inngrep:

Det finnes en del stor, tett skog på høy og middels bonitet, særlig i nedre del av lia mot Ånøya. Det meste av skogen er tydelig preget av tidligere kulturpåvirkning og gamle stubber forekommer vanlig i hele området. Gran dominerer i liene, mens det er mest furu oppe på åsene. Det er også et betydelig innslag av bjørk og i tillegg forekommer det noe gråor og sparsomt med osp, selje og rogn.

Det er noe innslag av gadd og læger, særlig av gran, men det meste er relativt ferskt. Trolig har det vært dårlig kontinuitet i dødt trevirke i området. Av øvrige nøkkelelementer finnes enkelte partier med sumpgranskog, et par små bekker og flere nordvestvendte bergvegger med innslag av overhengende berg.

Det er registrert flere signalarter i området og et par rødlistede arter.

I lia ned mot Ånøya er det flere små og litt større hogstfelt som er plantet til med gran. Her finnes også noe rik sumpgranskog som er grøftet.

Verneinteresser:

I lavlandet er det sjeldent å finne så store skogområder på god bonitet som er lite påvirket av bestandsskogbruket. Området har stor variasjon i skogtyper, vegetasjonstyper og boniteter. Innslaget av signalarter for artsrik og/eller gammel skog er ganske god, selv om få spesielt kravfulle arter forekommer. Den nedre del mot Ånøya ligger under marin grense, som her er på ca. 180 moh.. Flere partier med klare nøkkelbiotopkvaliteter finnes.

VIKTIGE NATUROMRÅDER I MELHUS KOMMUNE

Verneformål:

«Å bevare og sikre et skogområde med stor variasjon i skogtyper og vegetasjonstyper med alle dets arter og økologiske prosesser».

Andre interesser:

Skogbruk. Terrenget ned mot Ånøya er tildels bratt. Veidekningen er generelt dårlig, men fløting eller istransport er en mulighet for områdene ned mot vatnet. Gjennomsnittlig avstand til bilvei er ca. 2000 m. Lønnsomheten er dårlig for lokaliteten samlet, men middels for deler. Det er muligheter for utnytting av fiske og utmark ved Ånøya.

Merknader:

Enkelte signalarter knyttet til gammel kulturmark påvist på tidligere beitemark/voller.

Kilder:

Områdebeskrivelser for verneplan barskog i Sør-Trøndelag. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Notat.

